

Xerínolis

PER MOLTS ANYS!

L'AGENDA CULTURAL

Divendres, 9 de febrer

17:30 - Arribó del Rei Carnestoltes

18:30h - Ball de la Tornaboda (Parc de la Torre Lluc) - *Esbart Brugués*

Dissabte, 10 de febrer

12h - Trobada d'Esbarts Infantils i Juvenils (Av. de la Catedral, BCN) - *Esbart Brugués*

17h - Rua de Carnaval (inici a la Pl. Batista i Roca)

Diumenge, 11 de febrer

11:30 - 12:30 - Sardanes (Pl. Josep Tarradellas) - *Flama i Caliu de la Sardana*

12h - Ball de la Tornaboda

(Rambla Modolell)

13h - Ball de la Tornaboda (Parc de la Torre Lluc) - *Esbart Brugués, colla de dansaires de Viladecans, Grallers l'Anguila i Grallers de Viladecans*

Dijous, 15 de febrer

20h - Cantar-vos les quaranta (Ateneu Popular la Màquia)

Dissabte, 21 d'abril

12h - Actuació castellerà (Castellar del Vallès) - *Castellers de Gavà*

Dilluns, 23 d'abril

Diada de Sant Jordi

18h - Actuació castellerà - *Castellers de Gavà*

Diumenge, 29 d'abril

12h - Actuació castellerà (Pl. Jaume Balmes) - *Castellers de Gavà*

Dissabte, 5 de maig

12h - Homenatge als Xiquets d'Eramprunyà (Pl. Josep Tarradellas) - *Castellers de Gavà*

Dissabte, 12 de maig

16h - Trobada Nacional Bastonera (Sabadell) - *Castellers de Gavà*

Dissabte, 26 de maig

12h - Actuació castellerà (El Prat de Llobregat) - *Castellers de Gavà*

Més actes a www.xerínolis.cat

SUBSCRIU-TE!

Vols rebre la Revista Xerínolis a la teva bústia electrònica? És fàcil, ràpid i gratuït!

Només has d'enviar-nos un correu electrònic amb la paraula 'ALTA' a l'assumpte del correu. No necessitem més dades, perquè ens comprometem exclusivament a informar-vos sobre la Cultura Popular de casa nostra.

Si vols donar-te de baixa, escriu-nos un correu amb la paraula 'BAIXA'.

info@xerínolis.cat

EDITORIAL

2018, un any d'aniversaris

La cultura popular a Gavà, si considerem les entitats i elements festius actuals, és relativament nova. Tot i això, cada vegada que celebrem un nou aniversari hauríem de ser conscients de la seva gran rellevància. I l'any 2018, senyores i senyors, serà un any per a recordar.

Per començar, l'actual parella de gegants, els **Barons d'Eramprunyà**, celebrarà els seus primers 25 anys de vida. Un quart de segle que deixa enrere la ja llunyana Festa Major de Sant Pere de 1993 en

què s'estrenava l'obra de l'artesà Josep Cardona 'Nona', tristament desaparegut l'any 2000.

El **Lleó Brumot**, construït per en Ramon Aumedes al Taller Sarandaca de Granollers, és la nostra bèstia de foc més representativa i s'estrenava el 1998. Ja arriba als 20 anys, doncs, igual que l'**Esbart Brugués**, que enguany acaba el cicle de celebració dels seus 20 anys amb un espectacle pendent d'estrena.

Per últim, tenim dos elements que arriben als 10 anys. D'una

banda, els **Bastoners de Gavà**, que la tardor de 2008 naixien com a secció de l'Esbart Brugués i poc després esdevenien una entitat completament independent. Des de llavors, han fet de la trobada bastonera a la nostra ciutat un acte imprescindible. D'altra banda, la **Cuca Mallola**, obra del Ramon Llonch, s'estrenava la Festa Major de Sant Pere del mateix any. Esperem tots plegats que la bèstia pugui sortir en cercavila per a celebrar els seus primers deu de vida.

Joc de descoberta d'insígnies

L'AEiG Roc del Migdia va organitzar a finals de gener un macrojoc conjunt que tenia per objectiu cercar i endevinar què significaven les diferents insígnies d'especialització que poden guanyar durant el curs.

Tanmateix, van aprofitar la jornada per tal de fer xapes per a decorar les disfresses per a la Rua de Carnaval. Ells representaran la pel·lícula UP, dels estudis Pixar.

L'Esbart Brugués torna a presentar 'Els Pastorets Dansen'

Per vuitè any consecutiu, l'Esbart Brugués ha presentat al públic 'Els Pastorets Dansen'. Es tracta d'una versió força singular dels Pastorets, de Josep Ma Folch i Torres, on s'expliquen les aventures d'en Lluquet i en Rovelló a través de

la dansa, el teatre i la veu en off d'un narrador omnipresent.

Dissabte, 30 de desembre, l'Espai Maragall acollia la representació a les 21h del vespre. Unes 150 persones desafiaven la freda nit d'hivern i acudien al teatre per gaudir de l'espectacle. Nogensmenys, aquesta particular versió dels Pastorets és l'única representació que es fa actualment al nostre municipi d'aquesta obra de teatre, ja tradicional al nostre país.

L'espectacle va comptar amb la participació dels diferents grups de l'Esbart —Cos de Dansa i grups Infantil i Juvenil—, així com algun antic dansaire, personal de vestuari, regidoria, maquillatge i tècnics de llum i de so.

La Colla Vella dels Xiquets de Valls actuarà a Gavà el 5 de maig

2018 és any de concurs de castells a Tarragona i això significa que, si t'agraden els castells, aquesta pot ser la teva temporada. Enguany, els Castellans de Gavà orgnaitzen

un homenatge als Xiquets d'Eramprunyà, la primera colla castellera fora de les comarques tarragonines i que va funcionar a Gavà a finals de la dècada dels 40.

A més de la colla local, hi participaran la Colla Vella dels Xiquets de Valls, els Castellans de Sants i la Colla Jove de Sitges. Els vallencs vénen d'una temporada en què van descarregar el 4d10fm.

Els Grallers l'Anguila estrenen l'any amb unes matinades a Torrelles de Llobregat

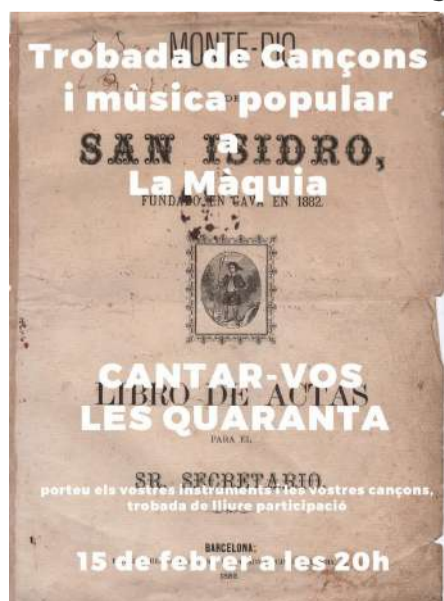

La població veïna de Torrelles de Llobregat ha celebrat aquest cap de setmana la seva Festa Major, dedicada a Sant Pau. Els Grallers de Torrelles van convidar els Grallers l'Anguila a

participar a les tradicionals matinades. Probablement, les més matineres del país...

La plaça de la Vila veia com a les 7h, la cercavila de grallers iniciava el seu recorregut. Unes matinades amb un aire diferent, ja que comencen i acaben amb el tradicional toc, però durant la resta del recorregut, les colles interpreten peces dels seus respectius repertoris i d'altres de conjuntes.

1a Trobada de Cançó Tradicional a l'Ateneu Popular la Màquia

L'Ateneu Popular la Màquia va acollir dimecres, 17 de gener, la 1a Trobada de Cançó Tradicional. Els promotors del projecte van presentar la idea i els objectius davant d'una desena de persones.

La proposta inicial consisteix a anomenar les trobades amb el nom de 'Cantar-vos les quaranta'.

Sota aquest nom, s'aixopluga un projecte que pretén crear un espai de trobada entre músics, cantaires i espectadors en un

mateix nivell, on no hi hagi artistes i públic ben diferenciats. Es pretén donar protagonisme a la participació de tothom per tal de gaudir del fet de cantar. És per això que, des de la pròpia organització, indiquen que no és necessari de saber solfeig; cadascú ha de participar al seu propi nivell.

Per aquella primera cita, van escollir un tast de cançons representatives del tot el territori dels Països Catalans, incloent-hi peces de diferents èpoques.

Sant Climent, ciutat gegantera 2018

La població veïna de Sant Climent de Llobregat és la ciutat gegantera 2018.

Els dies 16 i 17 de juny s'esdevindrà el moment més àlgid de la XXIa Ciutat Gegantera de Catalunya amb un cap de setmana farcit d'actes, música i cultura popular. Es preveu la participació de parelles de gegants d'arreu de la geografia catalana. Si t'agraden els gegants, reserva la data!

L'Esbart Brugués estrena espectacle

L'Esbart Dansaire Brugués, que es troba immers en els actes de celebració del seu 20è aniversari, té prevista l'estrena d'un nou espectacle durant la primavera d'enguany. Encara no es coneixen detalls sobre aquest nou espectacle, però de ben segur no deixarà ningú indiferent.

Entre els anteriors espectacles de l'entitat, destaquen *Olor de la Terra* o *els Pastorets Dansen*.

Contacontes a la Màquia per Sant Nicasi amb la participació dels gegantons

El dia de Sant Nicasi, la Màquia va acollir un contacontes molt especial. És clar, va comptar amb la participació dels gegantons Gavarrot i Julieta. La canalla assistent, molt nombrosa, va poder escoltar la llegenda del Kalamot i un conte sobre la Festa Major, tots ells explicats per l'Ermesenda i la Petronel·la. Bones històries per anar escalfant motors de cara a la cercavila Xerinelis.

En Lluís Méndez (dalt) amb el gegantons

Inicia la temporada de sardanes

Flama i Caliu de Sardana estrenarà la nova temporada de sardanes a la ciutat.

La Plaça Josep Tarradellas acollirà la propera ballada el dia 11 de febrer, coincidint amb diumenge de Carnaval. La cobla triada per a l'ocasió, serà una habitual dels últims anys a casa nostra, la Principal de Terrassa. Els del Vallès amenitzaran musicalment la trobada.

Correfoc Infantil a Castellbisbal

La secció infantil de la Companyia General del Foc va participar dissabte, 20 de gener, al Correfoc Infantil de Castellbisbal. La colla local, els Diables de Castellbisbal, organitzava l'onzena edició d'aquest correfoc que, per les seves dates, és un dels primers de l'any.

Les colles van recórrer el centre de la vila amb començament i final a la Plaça de l'Església.

Els Castellers de Gavà celebren els premis pinyaires 2017

La temporada castellera ha arribat al seu final i els Castellers de Gavà han celebrat la que és ja la tercera edició dels Premis Pinyaires. Aquests simpàtics guardons, s'entreguen als membres de la

colla que més vegades han ocupat una posició al llarg de tota la temporada. Són, doncs, uns premis doblement importants.

D'una banda, es premia els membres de la pinya, una part molt important del castell, però que sol quedar lluny de tot protagonisme a fotografies i vídeos. D'altra banda, la constància i assistència a les diades i assajos.

També van triar l'hereu i la pubilla de la colla de l'any 2018.

Guanyadors i guanyadores dels Premis Pinyaires 2017:

1es Mans - "Tati" Martínez

1r Vent - Pau Gómez

Contrafort - Cris Padrol

Agulla - Núria Cánovas

Crossa - Silvia Lazaro

1r Lateral - David Giménez

El coreògraf Manuel Cubeles ens deixa als 96 anys d'edat

El proppassat 17 de desembre, Manuel Cubeles ens deixava a la longeva edat de 96 anys.

Cubeles, en paraules de l'Abat Escarré, era un "signe de contradicció", perquè era ben estrany que una persona coixa

ensenyés a ballar.

El mestre Cubeles pot ser recordat per nombroses aportacions a la llengua i cultura catalanes: des de la producció d'actes sacramentals a la recuperació del Teatre Català a RTVE (1964), la participació a diferents programes radiofònics (1967-1973) i les primeres emissions en català a Ràdio 4, durant el franquisme. A Cubeles, per això, sempre se'l coneixerà per la seva tasca al món de la

dansa tradicional i com a fundador del desaparegut Esbart Verdaguer, de Barcelona.

Precisament aquest esbart, va visitar la nostra ciutat el 1952 durant la inauguració del Centre Cultural. El 28 de juny de 1965, el mateix esbart tornaria, ara sota la direcció d'un altre il·lustre, en Salvador Mel·lo. L'envelat de Festa Major acollia la representació de dos espectacles: *Ballet mediterrani* i *L'envelat*.

La UME estrena el seu nou local

La voràgine dels preus immobiliaris no perdona ningú. Tampoc a la veterana Unió Muntanyenca Eramprunyà, que ha canviat de local. Ara els podeu trobar al carrer de Salvador Lluç, 8. A banda de les oficines i les sales de reunions, també hi trobem el *boulder*, que permet practicar l'escalada amb diferents nivells de dificultat i menys riscos que als rocòdroms convencionals.

LES ENTITATS PARLEN...

Cantar-vos les quaranta: Una proposta sobre música tradicional a Gavà

'Cantar-vos les quaranta'

Que proposem:

- 1.- Gaudir interpretant, cantant i aprenent cançons de manera espontània i oberta a tothom.
- 2.- Volem un espai per agrupar músics, cantaires i espectadors en un mateix nivell, on no hi ha artistes ni públic, on tots som els protagonistes, on hi ha ganes d'escoltar cançons tot respectant els participants amb l'escalf de l'auditori i on cadascú hi intervé seguint l'impuls de dir-hi la seva, amb llibertat.
- 3.- No és necessari saber solfeig ni tenir coneixements

musicals.

- 4.- Volem establir una periodicitat a les trobades, i en un principi proposem de fer-les un cop al mes.
- 5.- Podem acordar per a cada una de les trobades un espai monogràfic dedicat a un estil o una temàtica concreta i un altre temps de lliure interpretació.

Per el futur

- 1.- Crear una associació per a la promoció i la difusió de la música popular a Gavà amb coordinació amb els músics que formen part de castellers,

bastoners, esbart, havaneres, etc.

- 2.- Crear un facebook on poder comunicar propostes i novetats (concerts, edicions discogràfiques, cursos, etc.).
- 3.- Tenir capacitat d'organitzar seminaris amb especialistes de cançó i instruments.
- 4.- Contactar amb les escoles de Música, els instituts i les escoles públiques per a promocionar la cançó i la música popular.
- 5.- Preparar audicions o seminaris de músiques populars d'altres cultures.

ENTITATS DE CULTURA POPULAR A GAVÀ

Agrupació de Gegants i Gegantons

Entitat portadora dels gegants i gegantons de la ciutat.

web: gegants.gava.ppe.entitats.diba.cat

e-mail: gegantons.gava@gmail.com

Companyia General del Foc

Colla de diables, portadora de les bèsties i la comparsa de verdures.

web: ciageneraldefocgava.wixsite.com/cia-gava-foc

e-mail: ciageneraldefocgava@gmail.com

Grallers l'Anguila

Grup de música tradicional. Disposa d'una escola pels més menuts.

e-mail: grallerslanguiladegava@gmail.com

AEiG 'Roc del Migdia'

Entitat dedicada a l'escoltisme i portadora de la campana de Sant Pere.

web: rocdelmigdia.gava.ppe.entitats.diba.cat

e-mail: rocdelmigdia@escoltesiguies.cat

Esbart Bruguers

Grup dedicat a la difusió de la dansa d'arrel catalana.

e-mail: esbartbruguesdegava@gmail.com

Sonaquetomba

Grup de timbalers i percussió.

web: sonaquetomba.blogspot.com.es

e-mail: sonaquetomba@gmail.com

Bastoners de Gavà

Colla bastonera de la ciutat.

web: bastonersdegava.cat

e-mail: contacte@bastonersdegava.cat

Esplai El Mamut

Entitat dedicada al lleure i portadora del Drac Món. Disposen de grup de percussió.

e-mail: mamut@fundesplai.org

Unió Muntanyenca Eramprunyà

Entitat excursionista i portadora de la Cuca Mallola.

web: www.umegava.org

e-mail: umegava@gmail.com

Castellers de Gavà

Els castellers de la vila, hereus dels Xiquets d'Eramprunyà.

web: castellersdegava.cat

e-mail: castellersdegava@gmail.com

Gavà - Flama i Caliu de Sardana

Entitat dedicada al cultiu i ensenyament de la sardana.

*Transmeteu la cultura a tot el món,
sense distinció de races ni de classes.*

Confuci

Filòsof (551 - 479 aC)

APRÈN AMB XERINOLIS

Els personatges de la Tornaboda

La Tornaboda és una de les tradicions compartides amb els nostres (estimats?) veïns de Viladecans. En tenim força notícies i referències sobre ella, una llegenda, una obra de teatre, un llibre ben cuidat i nombrosos estudis. Fins i tot, un esbart a Gavà portava el seu nom... Aquesta edició d'Aprèn amb Xerinelis la dedicarem als personatges i altres participants de la Tornaboda.

La Junta del Sac

Sota aquest nom, s'amagaven els organitzadors de la Tornaboda. Aquest grup s'escollia per Sant Esteve, a Gavà, i el dia de Nadal, a Viladecans. Organitzava activitats per Sant Esteve, Sant Joan Apòstol, la Candelera i el propi Carnaval, des de diumenge fins dimecres de cendra.

L'esparriot

És un personatge còmic que es vesteix amb una túnica blanca amb picarols arreu, esquelles, esquellots i una escombra.

El vell i la vella

Era una parella còmica que anava cridant a la festa. Solien ser dos homes d'avançada edat i molt de la broma.

El novençà i la novençana

El novençà solia ser el jove amb més talent per a ballar, que obria pas a tota la resta

dansaires. La novençana, en canvi, solia ser un noi vestit a la manera femenina i que imitava els passos amb més gràcia que traça.

Els músics

Originàriament, la música que es podia sentir durant la Tornaboda era interpretada per dos músics. Aquests, feien sonar el flabiol, el tamborí i el sac de gimecs. És aquest últim instrument qui donava nom a la Junta del Sac. Durant els anys 80 i 90, la Tornaboda va ser interpretada per cobla i, actualment, es balla al so de les gralles.

